

ПРОГРАМА

**ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ
У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ «ЦЕНТР РОЗВИТКУ
ДИТИНИ «БАРВІНОК» ПЕТРІСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ**

ЗМІСТ

- 1. Загальні положення**
- 2. Основні напрями моніторингу**
- 3. Види моніторингу у ЗДО**
- 4. Служба педагогічного моніторингу у ЗДО**
- 5. Об'єкти моніторингу**
- 6. Суб'єкти моніторингу**
- 7. Мета та завдання педагогічного моніторингу**
- 8. Педагогічна діагностика як складова частина педагогічного моніторингу**
- 9. Методи моніторингу/педагогічної діагностики**
- 10. Процедури проведення педагогічного моніторингу**
- 11. Очікувані результати моніторингу**
- 12. Узагальнення результатів моніторингу**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Якість дошкільної освіти визначається за численними параметрами, основними з яких є цілісний гармонійний розвиток дитини дошкільного віку та її готовність до наступної ланки освіти - початкової школи і життя в сучасному соціумі. Організація освітнього процесу у закладі дошкільної освіти (Далі – ЗДО) сприяє набуттю дитиною різних компетентностей відповідно до освітніх напрямів, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

1.2. Очікувані результати навчання здобувачів дошкільної освіти визначені у Базовому компоненті дошкільної освіти та освітній програмі КЗДО «ЦРД «Барвінок», за якою організовується освітній процес у закладі.

1.3. Для здійснення ефективної оцінки якості освітньої діяльності у ЗДО використовуються такі засоби (способи) оцінювання, як внутрішній моніторинг (Далі – моніторинг) і педагогічна діагностика.

1.4. Моніторинг – це засіб контролю за освітнім процесом, форма організації збору, зберігання, оброблення та розповсюдження інформації про діяльність педагогічного колективу ЗДО, що забезпечує безперервне стеження за станом освітньої роботи і прогнозування розвитку дошкільної освіти.

1.5. Моніторинг індивідуального розвитку здобувача дошкільної освіти дає можливість визначити рівень компетентності дошкільників відповідно до змісту освітніх напрямів Базового компонента дошкільної освіти та освітньої програми (рухова, здоров'язбережувальна, особистісна, предметно-практична, сенсорно-пізнавальна, логіко-математична, дослідницька, природничо-екологічна з навичками, орієнтованими на сталий розвиток, ігрова, соціально-громадянська, мовленнєва, комунікативна).

1.6. Моніторинг у ЗДО проводиться відповідно до Законів України [«Про освіту»](#), [«Про дошкільну освіту»](#); наказу МОН № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти» від 16.01.2020 року, листа МОН № 1/9-535 від 06.11.2015р. «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі»; Базового компоненту дошкільної освіти (наказ МОН України від 12.01.2021р. №33); освітньої програми КЗДО «ЦРД «Барвінок», інших актів законодавства, документів закладу дошкільної освіти, програми моніторингу (далі - Програма).

1.7. Програма визначає механізм підготовки та проведення внутрішнього моніторингу якості освіти та освітньої діяльності у ЗДО.

1.8. Програма розроблена на основі науково обґрунтованої методології з урахуванням вікових особливостей учасників моніторингу.

1.9. Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно.

1.10. Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників моніторингу.

1.11. Моніторинг може проводитися у формі:

- безпосереднього одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, бесід, інтерв'ювання, контрольних зрізів тощо);

1.12. Моніторинг проводиться державною мовою.

2. ОСНОВНІ НАПРЯМИ МОНІТОРИНГУ

2.1. До основних напрямів моніторингу належать:

- Освітнє середовище закладу дошкільної освіти.
- Здобувачі дошкільної освіти. Забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку, набуття нею життєвого соціального досвіду.
- Фахова діяльність педагогічних працівників закладу дошкільної освіти.
- Управлінські процеси закладу дошкільної освіти.

2.2. Моніторинг здійснюється за різними напрямками залежно від його цілей, рівня здійснення й обстежуваного об'єкта.

3. ВИДИ МОНІТОРИНГУ У ЗДО

3.1. **Педагогічний моніторинг** забезпечує педагогів, адміністрацію ЗДО якісною та своєчасною інформацією, необхідною для ухвалення управлінських рішень щодо покращення якості освітнього процесу у ЗДО та надання якісних освітніх послуг здобувачам дошкільної освіти. Педагогічний моніторинг проводять вихователі, музичний керівник, інструктор з фізкультури та інші педагогічні працівники.

Педагогічний моніторинг проводиться за напрямками:

- моніторинг якості освітнього процесу у ЗДО;
- моніторинг сформованості ключових компетентностей здобувачів дошкільної освіти.

3.2. **Медичний моніторинг** забезпечує спостереження за динамікою здоров'я та функціонального стану дитини в різних умовах: у сім'ї, в ЗДО. Важливі констатація та прогноз розвитку відповідно до сформованих умов і за потреби - коригування певних умов. Обстеження стану здоров'я здобувачів освіти проводить медичний персонал.

3.3. **Психологічний моніторинг** дає змогу виявити фактори, що впливають на психологічний розвиток дитини позитивно або негативно, та забезпечити їх оптимальне поєднання, якщо усунути останні неможливо. Психологічний моніторинг проводить практичний психолог.

Психологічний моніторинг проводиться за напрямками:

- психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного стану;
- надання першої психологічної допомоги учасникам освітнього процесу;
- формування професійної взаємодії педагогів з дітьми;
- збереження психічного здоров'я дітей;
- забезпечення психологічного клімату у колективі;
- психологічна готовність старших дошкільників до навчання у школі та шкільних навантажень;
- партнерська взаємодія ЗДО і сім'ї;
- складання соціального паспорту сім'ї;
- вивчення проблем сім'ї та визначення ступеня задоволеності сім'ї діяльністю ЗДО;
- корекційно-розвиткова робота з дітьми з особливими освітніми потребами тощо.

3.4. **Управлінський моніторинг** організують таким чином, щоб завдяки рефлексії, поглибленому вивченню проблем, проведенню семінарів, педагогічних рад можна було точно уявити стан керованої системи і скласти тенденції. Предмет діагностування управлінського моніторингу - діяльність закладу дошкільної освіти.

Управлінський моніторинг проводиться за напрямками:

- моніторинг кадрового забезпечення;
- моніторинг освітнього та кваліфікаційного рівня педагогів (збір інформації про якісний аналіз педагогічних кадрів – день народження; посада; освіта; педагогічний стаж; з якого періоду працює у ЗДО; кваліфікаційна категорія; атестація; нагороди тощо);
- моніторинг стану освітнього процесу у ЗДО;
- моніторинг стану освітнього процесу у педагогів, які атестуються;
- моніторинг підвищення кваліфікації педагогів (допомагає оцінити фактичний рівень професійних компетентностей кожного педагогічного працівника відповідно до професійних стандартів та виявити професійні запити і потреби, визначити мету роботи й обрати інтерактивні форми і методи її проведення; оцінювання якості інноваційної діяльності педагогів - якість засвоєння освітніх програм, методик дошкільної освіти та освітніх технологій; аналіз/циклограма участі кожного педагога у різних формах методичної роботи на рівні ЗДО, громади, регіону, України);
- моніторинг ефективності самоосвіти педагогів (визначення рівня самоосвітньої діяльності педагогів, самостійного опанування ними інноваційних педагогічних технологій, перспективного педагогічного досвіду, розширення і поглиблення предметно-методичних знань і умінь, удосконалення рівня професійної підготовки, моделювання і прогнозування якісного освітнього процесу; аналіз та підготовка до участі у дослідно-експериментальній роботі та впровадження освітніх інновацій; аналіз видавничої діяльності педагогів з обміну досвідом роботи);
- моніторинг матеріально-технічного забезпечення (стану приміщень, будівель, споруд, укриття, фізкультурного та музичного залів, дитячих ігрових майданчиків, спортивного майданчика тощо та забезпеченість їх необхідним ігровим обладнанням, матеріалами тощо);
- моніторинг навчально-методичного забезпечення (дотримання вимог щодо облаштування предметно-ігрового розвивального середовища у вікових групах, фізкультурній та музичній залі, ресурсній кімнаті; рівень забезпечення вікових груп та методичного кабінету дидактичними посібниками, методичною літературою, іграшками, технічними засобами навчання тощо);
- моніторинг інформаційно-методичного забезпечення, зокрема: моніторинг передового педагогічного досвіду педагогів (створення умов, необхідних для виявлення, вивчення, узагальнення та поширення

- педагогічного досвіду, творчих досягнень педагогів; стан обміну досвідом роботи з колегами ЗДО та на рівні громади, регіону, України);
- моніторинг використання педагогами ІКТ (створення умов для підвищення ІКТ-компетентності педагогів; визначення рівня оволодіння педагогами ІКТ; висновки та пропозиції щодо прогнозування результатів впровадження педагогами ІКТ у практику роботи);
 - моніторинг організації харчування у ЗДО тощо.

4. СЛУЖБА ПЕДАГОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ У ЗДО

4.1. Директор - збирає інформацію, відстежує відповідність стану і результатів освітнього процесу державним стандартам, виконання освітньої програми ЗДО, а також інші показники якості освітнього процесу; здійснює контрольну функцію, що є невід'ємною складовою управлінської діяльності. Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на директора закладу.

4.2. Вихователі та інші педагогічні працівники - відстежують динаміку засвоєння здобувачами дошкільної освіти програмного матеріалу відповідно до вимог освітньої програми ЗДО та Базового компоненту дошкільної освіти (заповнюють таблиці відповідно до визначених критеріїв оцінювання здобувачів дошкільної освіти), аналізують результати моніторингу, визначають рівень ефективності педагогічних впливів стосовно кожної дитини, вибудовують картину індивідуальної траєкторії розвитку і оцінюють єдину картину у віковій групі загалом; роблять відповідні висновки щодо результатів якості освітньої діяльності у групі і розробляють наступні коригувальні дії. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у Програмі протягом всієї своєї педагогічної діяльності.

4.3. Вихователь-методист – відповідає за організацію усієї роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу у ЗДО.

4.4. Сестра медична старша - відстежує стан здоров'я вихованців: фізичний розвиток, захворюваність, відвідуваність; виявляє фактори, що негативно впливають на самопочуття і здоров'я дітей; відстежує виконання норм харчування відповідно до встановлених нормативів, вартість харчування.

4.5. Заступник директора з господарства - виконує моніторинг матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу у ЗДО.

4.6. Практичний психолог – проводить моніторинг психолого-педагогічного забезпечення у ЗДО.

4.7. Моніторингові дослідження проводяться вихователем-методистом, практичним психологом, інструктором з фізичної культури, вихователями, сестрою медичною, керівником музичним, вчителем-логопедом та директором закладу.

5. ОБ'ЄКТИ МОНІТОРИНГУ

5.1. Умови діяльності закладу:

- матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення;
- якісний аналіз кадрового складу;

- контингент дітей.
- 5.2. Науково-методична робота:
 - готовність педагогів до впровадження інновацій;
 - участь педпрацівників у методичних заходах;
 - участь педпрацівників у професійних конкурсах;
 - фахова майстерність педагогів.
- 5.3. Стан організації освітнього процесу:
 - планування освітнього процесу педагогами;
 - якість організації педагогами освітнього процесу;
 - сформованість у дошкільників базових якостей особистості, ключових компетентностей.
- 5.4. Управлінські процеси:
 - ефективність кадрової політики;
 - ефективність прийнятих управлінських рішень.
 - реалізація Програми стратегічного розвитку закладу (Стратегії розвитку) тощо.

6. СУБ'ЄКТИ МОНІТОРИНГУ

- 6.1. Суб'єктами моніторингу виступають:
- моніторингова група ЗДО;
 - адміністрація ЗДО.

7. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ

7.1. Мета педагогічного моніторингу - виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти у закладі, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, реалізації завдань Базового компоненту дошкільної освіти та освітньої програми ЗДО, оцінювання причин відхилень від цілей.

7.2. Завдання моніторингу:

- Визначити рівень якості освіти в ЗДО: якість реалізації завдань БКДО та освітньої програми (рівень сформованості компетентностей вихованців); якість організації освітнього середовища; якісний та кількісний склад педагогів, рівень їх професійної (фахової) компетентності; якість управлінської діяльності; ступінь задоволеності батьків якістю надання освітніх послуг.
- Здійснити порівняльний аналіз відповідності фактичних результатів освітньої діяльності закладу заявленим цілям (вимогам БКДО тощо).
- Визначити динаміку й тенденції розвитку освітнього процесу у ЗДО.
- Виявити фактори, які негативно впливають на якість освіти.
- Прийняти управлінські рішення щодо підвищення якості освіти та ефективності функціонування ЗДО.

8. ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ПЕДАГОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ

8.1. Складовою частиною педагогічного моніторингу у ЗДО є педагогічна діагностика – метод достеменного визначення результатів освітнього процесу.

8.2. Педагогічну діагностику проводять вихователі, керівники музичні, інструктори з фізкультури.

8.3. Періодичність проведення педагогічної діагностики – 2 рази на рік (вересень-жовтень, квітень-травень). Можливе додаткове обстеження (у січні) особливостей динаміки розвитку тієї чи іншої дитини.

8.4. Мета педагогічної діагностики - вивчення стану і результатів освітнього процесу в ЗДО, рівнів розвитку дошкільників.

8.5. Завдання педагогічної діагностики:

- визначити рівні засвоєння дітьми програмового матеріалу відповідно до усіх освітніх напрямів Базового компоненту дошкільної освіти та освітньої програми закладу;

- правильне прогнозування можливих відхилень у розвитку дітей та визначення шляхів їх попередження;

- корегування процесу навчання, виховання і розвитку дошкільників з метою підвищення якості дошкільної освіти.

8.6. Види педагогічної діагностики/моніторингу у ЗДО:

- початкова (вересень-жовтень) - з метою визначення стартових можливостей здобувачів освіти і коригування освітнього процесу за розділами освітньої програми з тими дітьми, які можуть успішно освоїти зміст освітньої програми при умові посиленої індивідуальної роботи;

- поточна (при потребі) – з метою відстеження динаміки освітнього процесу зі здобувачами освіти на певному етапі (за місяць, квартал, півріччя).

- підсумкова/узагальнювальна (квітень-травень) – з метою порівняльного аналізу результатів на початок і кінець навчального року, підбиття підсумків освітньої роботи, визначення рівнів розвитку дошкільників та виконання освітньої програми на кінець навчального року; підсумкова діагностика спеціалістів (вчитель-логопед, музичний керівник, інструктор з фізичної культури, вихователь/асистент вихователя інклюзивної групи).

8.7. Учасниками педагогічної діагностики/моніторингу в ЗДО є здобувачі дошкільної освіти усіх вікових груп.

8.8. Опанування фахівцями ЗДО методики педагогічної діагностики є найважливішою умовою професійних компетентностей відповідно до професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»:

- оцінювально-аналітичної компетентності - здатність здійснювати та інтерпретувати результати моніторингу якості освітньої діяльності для адаптації та коригування освітнього процесу відповідно до можливостей та потреб здобувачів освіти; здатність визначати рівень сформованості компетентностей у здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти;

- предметно-методичної компетентності – здатність формувати у здобувачів освіти ключові компетентності відповідно до державного стандарту.

9. МЕТОДИ МОНІТОРИНГУ/ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ

9.1. Методи педагогічної діагностики/моніторингу обирає сам педагог.

9.2. Серед методів моніторингу можуть бути:

- спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю

- контрольні та підсумкові заняття

- спостереження за дітьми (*безпосередні, опосередковані*)

- міні-заняття з окремими дітьми
- бесіда з дітьми *(як допоміжний метод)*
- метод доручень *(як один із видів природного експерименту)*
- аналіз творчих досягнень вихованців: вивчення продуктів праці дошкільників *(малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці, мовленнєвої творчості тощо)*
- контрольні зрізи рівнів знань та умінь дітей з різних освітніх напрямів (нульові зрізи – у вересні-жовтні, контрольні зрізи – у грудні-січні, підсумкові зрізи – у квітні-травні)
- дидактичні ігри та вправи *(як основний чи допоміжний метод)*
- розвивальні логічні ігри
- вивчення листків здоров'я кожної дитини
- анкетування (опитування) «вузьких» спеціалістів, батьків
- аналіз мовлення батьків і рідних дитини
- аналіз документації
- кваліметричні методи (використання 4-х бальної шкали оцінювання рівня розвитку дитини за кваліметричною моделлю) тощо.

10. ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ

10.1. З метою створення оптимальних умов для організації освітнього процесу та надання якісних освітніх послуг здобувачам дошкільної освіти у ЗДО розроблено Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, на підставі якого проводиться моніторинг якості дошкільної освіти у закладі з дотриманням системи та процедури моніторингу.

10.2. Створення процедури моніторингу у ЗДО:

- добирання діагностичних методик, підготовка опитувальників, розроблення критеріїв оцінювання та навчання працювати із ними відповідних служб;
- проведення моніторингу;
- первинне накопичення інформації;
- якісне опрацювання даних (використання 4-х бальної шкали оцінювання рівня розвитку дитини за кваліметричною моделлю Г. Єльнікової);
- обговорення та оприлюднення даних моніторингу.

10.3. Діагностичний інструментарій (критерії/показники оцінювання, діагностичні картки за кожним із освітніх напрямів, шкала оцінювання, методи, інструменти, протоколи тощо) з проведення моніторингу розроблений творчою групою педагогічних працівників ЗДО та схвалений педагогічною радою до використання.

10.4. Результати педагогічного моніторингу використовують під час розробки Плану роботи ЗДО на новий навчальний рік, створення/коригування Програми стратегічного розвитку ЗДО, складання перспективних та календарних планів, авторських програм тощо.

11. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ

11.1. Отримання результатів стану освітнього процесу в закладі; визначення успішності та результативності протікання освітнього процесу.

11.2. Визначення ключових показників якості дошкільної освіти у ЗДО.

11.3. Постійне та послідовне підвищення якості надання освітніх послуг.

11.4. Відповідність результатів освітньої діяльності вимогам, встановленим законодавством, державним стандартом дошкільної освіти - Базовим компонентом дошкільної освіти.

11.5. Навчання педагогів самоаналізу і самооцінюванню динаміки розвитку здобувачів дошкільної освіти та своєї педагогічної діяльності.

11.6. Підвищення фахової майстерності та професійних компетентностей педагогічних працівників.

11.7. Здійснення якісного управління процесами у ЗДО та прогнозування перспектив розвитку ЗДО.

11.8. Підвищення іміджу ЗДО; формування довіри громадськості до системи та закладу освіти.

12. УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ МОНІТОРИНГУ

12.1. Результати моніторингу узагальнюються в аналітичній довідці, яку готує вихователь-методист.

12.2. В аналітичній довідці вказуються критерії/індикатори, шкала оцінювання, методи тощо, використані для визначення результатів моніторингу, а також технологія, застосована для їх обрахунків. Довідка може містити таблиці, діаграми, графіки та інші форми узагальнення інформації.

12.3. Аналітична довідка за результатами моніторингу вводиться у склад підсумкового аналізу діяльності ЗДО за навчальний рік, обговорюється на підсумковому засіданні педагогічної ради із прийняттям відповідних рішень.